

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: budownictwo

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Wymiar kształcenia: 3 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 90 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister inżynier

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Warsztaty z języka obcego

Cel kształcenia: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów na poziomie B2+.

Treści merytoryczne: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym w zakresie tematycznym dotyczącym wybranych elementów języka specjalistycznego; analiza tekstów naukowych i dyskusja, rozwiązywanie zadań i ćwiczeń językowych, tłumaczenie tekstów; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wypowiedzi w języku obcym, zawierających leksykę specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów, zgodnie z tabelą wymagań dla poziomu B2+ ESOKJ i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią specjalistyczną, w zakresie dziedzin nauki

i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zabierać głos w dyskusji lub debacie naukowej, przedstawiać własne argumenty i opinie, zadawać pytania, polemizować z argumentami innych rozmówców; potrafi tłumaczyć niezbyt złożone teksty specjalistyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kontynuacji uczenia się języka obcego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Przedmiot do wyboru: Infrastruktura ICT w budownictwie/ ICT infrastructure in civil engineering

Cel kształcenia: Możliwości wykorzystania osiągnięć z zakresu ICT w budownictwie.

Treści merytoryczne: Wybrane operatory macierzowe., Zadania obliczeniowe w języku skryptowym np. systemu MATLAB. Stateczność i bezpieczeństwo konstrukcji budowlanych w ujęciu probabilistycznym i informatycznym; monitoring funkcjonowania konstrukcji w czasie rzeczywistym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zaawansowane zagadnienia komputerowego modelowania materiałów i konstrukcji oraz ogólnych zasad prowadzenia nieliniowych obliczeń wytrzymałościowych.

Umiejętności (potrafi): poprawnie wybrać numeryczne narzędzia i modele do analizy statycznej i dynamicznej konstrukcji budowlanych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. Przedmiot humanistyczno-społeczny 1, 2

Cel kształcenia: Wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: Wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z zakresu prawa (autorskiego, gospodarczego czy pracy), zakładania własnego przedsiębiorstwa, informacji w społeczeństwie wiedzy, prawa gospodarczego czy animacji kultury studenckiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego

zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

5. Przedsiębiorczość

Cel kształcenia: Przekazanie rozszerzonych wiadomości związanych z przedsiębiorczością, w tym znaczeniem przedsiębiorczości w warunkach gospodarki konkurencyjnej oraz wyzwaniami stojącymi przed współczesnymi przedsiębiorstwami.

Treści merytoryczne: Prakseologiczne zasady przedsiębiorczości, przedsiębiorczość jako sposób działania; czynniki określające efektywność działań, modele działań przedsiębiorczych. Planowanie przedsięwzięć. Zarządzanie przedsiębiorstwem. Samozatrudnienie we współczesnej gospodarce. Inkubatory przedsiębiorczości. Elementy ochrony danych osobowych i własności intelektualnej w małym przedsiębiorstwie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i procesy z zakresu ekonomii i zarządzania; uwarunkowania prawne i ekonomiczne funkcjonowania firm i mechanizmy ich działania; zasady i procedury podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Umiejętności (potrafi): określić cechy przedsiębiorcy oraz zaplanować własny biznes; organizować warsztat pracy; przygotować wnioski rejestracyjne działalności; analizować szanse i zagrożenia prowadzenia firmy, ocenić skutki swoich działań, formułować strategie działania, rozwiązywać problemy decyzyjne; kreować nowe pomysły i identyfikować procesy innowacyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): innowacyjności, kreatywności, podejmowania działań na własną odpowiedzialność.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

6. Działalność inżynierska w budownictwie

Cel kształcenia: Przedstawienie zaawansowanej wiedzy z zakresu inżynierii lądowej.

Treści merytoryczne: Wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia min. z zakresu: etyki i kultury zawodu inżyniera, przepływu i źródeł informacji

inżynierskiej, szeroko rozumiane zagadnienia prawne, nowoczesne technologie w inżynierii lądowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

7. Projektowanie uniwersalne

Cel kształcenia: Przekazanie informacji o zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych w Polsce i na świecie, m.in. na zwiększającą się liczbę osób z niepełnosprawnościami (ON), osób z dysfunkcjami, starszych oraz zwiększające się znaczenie tzw. silver economy, które przyczyniają się do wzrostu społecznej potrzeby na projektowanie uniwersalne.

Treści merytoryczne: Podstawy projektowania architektonicznego i urbanistycznego, pojęcie funkcjonalności i dostępności przestrzeni zurbanizowanej. Kształtowanie architektury z uwzględnieniem potrzeb ON likwidacja barier architektonicznych. Ergonomia w projektowaniu obiektów budowlanych i ich otoczenia. Problemy funkcjonalne ON w projektowaniu architektury mieszkaniowej. Kształtowanie obiektów użyteczności publicznej pod kątem dostępności dla ON. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach istniejących. Problemy projektowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): normy i wytyczne do projektowania funkcjonalnych budynków i ich otoczenia w zakresie kształtowania przestrzeni pod kątem przystosowania dla potrzeb ON.

Umiejętności (potrafi): ocenić funkcjonalność i dostępność przestrzeni, uwzględniając potrzeby ON, zaprojektować układ funkcjonalny mieszkania lub domu jednorodzinnego pod kątem przystosowania dla ON.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uwzględniania roli i rangi architektury w kształtowaniu przestrzeni, w tym wpływu rozwiązań inżynierskich na spełnianie różnych potrzeb społecznych; wykazywania zrozumienia dla promowania społeczeństwa włączającego w życie

społeczne wszystkich obywateli, zapewniając im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Zaawansowana matematyka

Cel kształcenia: Opanowanie zaawansowanych technik analizy matematycznej potrzebnych w zastosowaniach technicznych.

Treści merytoryczne: Szeregi liczbowe i potęgowe. Równania różniczkowe cząstkowe. Zagadnienie Cauchy'ego. Metody rozwiązywania równań różniczkowych: metoda Fouriera, transformacja Laplace'a. Elementy rachunku wariacyjnego. Rachunek tensorowy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki rozwiązywania równań różniczkowych zwyczajnych rzędu pierwszego, drugiego oraz układów liniowych równań różniczkowych cząstkowych, podstawy rachunku wariacyjnego i tensorowego.

Umiejętności (potrafi): rozwiązywać równania różniczkowe zwyczajne i cząstkowe, posługiwać się warunkiem wariacyjnym i tensorowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za wykonywane obliczenia inżynierskie, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Teoria sprężystości i plastyczności

Cel kształcenia: Przedstawienie założeń teorii sprężystości, sprężysto-plastyczności i znajomość równań je opisujących.

Treści merytoryczne: Podstawy mechaniki ciał odkształcalnych. Podstawowe własności mechaniczne materiałów o własnościach zależnych od czasu. Podstawy mechaniki zniszczenia. Graniczna nośność plastyczna. Sposób statyczny i kinematyczny, wyznaczania nośności granicznej układów prętowych i płytowych. Formułowanie problemu brzegowego odpowiadającego typowym zagadnieniom inżynierskim. Analiza plastycznego stanu granicznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zachowanie się konstrukcji w stanie sprężystym i sprężysto-

plastycznym. *Umiejętności (potrafi)*: obliczać miary deformacji, naprężenia i odkształcenia, formułować komplet równań liniowej teorii sprężystości oraz problemu brzegowego w konstrukcjach inżynierskich

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za wykonywane obliczenia inżynierskie, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. Metody komputerowe w budownictwie

Cel kształcenia: Przedstawienie matematycznych podstaw metody elementów skończonych oraz algorytmów rozwiązywania układów statycznych z materiałami sprężystymi i sprężysto-plastycznymi.

Treści merytoryczne: Koncepcje matematycznego modelowania zagadnień inżynierskich za pomocą MES. Metody numerycznych aplikacji kryteriów plastyczności i potencjałów plastycznych. Algorytm odkształceń lepkoplastycznych. Metody optymalizacji w budownictwie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy teoretycznej analizy konstrukcji za pomocą MES, projektowania algorytmów rozwiązywania podstawowych zagadnień sprężysto-plastycznych.

Umiejętności (potrafi): poprawnie wybrać numeryczne modele konstytutywne w programach komputerowych w celu uzyskiwania rzetelnych rozwiązań problemów inżynierskich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za rzetelność uzyskiwanych wyników obliczeń.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. Złożone konstrukcje betonowe 1

Cel kształcenia: Zdobyć podstawowej umiejętności projektowania typowych elementów strunobetonowych i kablobetonowych w technologii monolitycznej, prefabrykowanej i zespolonej.

Treści merytoryczne: Projektowanie i wykonawstwo konstrukcji strunobetonowych oraz kablobetonowych. Konstrukcje zespolone. Hale i budynki wielokondygnacyjne. Słupy dwugałęziowe, wsporniki krótkie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): normy oraz wytyczne projektowania obiektów budowlanych i ich elementów, zasady obliczeń i konstruowania obiektów budownictwa ogólnego, przemysłowego i mostowego, podstawowe zasady, metody i techniki obliczeniowe stosowane w obliczeniach statycznych budowli podziemnych.

Umiejętności (potrafi): dokonać oceny i zestawienia dowolnych obciążeń działających na złożone objekty budowlane oraz potrafi zwymiarować skomplikowane detale konstrukcyjne w obiektach budownictwa ogólnego i przemysłowego, mostowego i komunikacyjnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ponoszenia odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac oraz ocenę prac podległego zespołu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. Złożone konstrukcje metalowe 1

Cel kształcenia: Rozszerzenie podstawowej wiedzy teoretycznej i faktograficznej w zakresie zasad kształtowania, projektowania, wykonawstwa i montażu złożonych stalowych konstrukcji inżynierskich.

Treści merytoryczne: Teoretyczne podstawy obliczania metalowych układów ramowych. Podstawy projektowania stalowych wież i masztów. Podstawy projektowania kominów stalowych. Kształtowanie geometrii i analiza przestrzennych przykryć strukturalnych. Konstrukcje szkieletowych budynków wysokich. Konstrukcje ciągnowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady analizy, konstruowania i wymiarowania elementów złożonych metalowych konstrukcji budowlanych; normy oraz wytyczne projektowania obiektów.

Umiejętności (potrafi): formułować i rozwiązywać zadania inżynierskie; korzystać z zaawansowanych narzędzi specjalistycznych w celu wyszukania użytecznych informacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): realizacji określonych zadań pracując samodzielnie, współpracując w zespole przyjmując w nim różne role.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. Zarządzanie przedsięwzięciami budowlanymi

Cel kształcenia: Przekazanie informacji na temat procesów decyzyjnych w budownictwie. Nauczenie przeprowadzania analizy wariantowej różnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych w procesie planowania przedsięwzięć.

Treści merytoryczne: Formy organizacyjne realizacji przedsięwzięć budowlanych. Optymalizacja rozwiązań technologicznych i organizacyjnych oraz metody podejmowania decyzji. Analiza ryzyka przedsięwzięć, zagadnienia związane z cyklem życia obiektu, cyklem procesu inwestycyjnego, wpływem inwestycji na środowisko oraz inteligentne systemy zarządzania w budownictwie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): formy organizacyjne przedsięwzięć budowlanych; etapy cyklu życia obiektu budowlanego ze wskazaniem na zagrożenia dla środowiska; problemy decyzyjne i sposoby ich rozwiązywania przy pomocy metod matematycznych.

Umiejętności (potrafi): planować i analizować koszty i przebieg przedsięwzięcia budowlanego; decydować i wspomagać procesy decyzyjne metodami matematycznymi a w tym celu formułować zagadnienia programowania liniowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się aktywnej postawy oraz kreatywności w całym cyklu życia obiektu budowlanego; stosowania metod zarządzania zaczerpniętych z innych dziedzin nauki i gospodarki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. Seminarium dyplomowe

Cel kształcenia: Poznanie cech i etapów przygotowywania pracy magisterskiej

Treści merytoryczne: Zasady pisania pracy dyplomowej. Wybór tematu pracy dyplomowej. Zakres przedmiotowy, czasowy pracy dyplomowej. Etapy badań naukowych. Badania własne autora pracy dyplomowej. Metodologia nauk inżynieryjno-technicznych. Źródła danych. Dobór próby w badaniach naukowych. Układ pracy dyplomowej. Przebieg obrony i egzaminu dyplomowego. Opracowanie referatu seminaryjnego związanego z tematem pracy dyplomowej. Przygotowanie prezentacji multimedialnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasadnicze elementy wiedzy z dziedziny, z której przygotowuje pracę dyplomową; podstawową literaturę przedmiotu z dziedziny obejmującą tematykę pracy.

Umiejętności (potrafi): sformułować problem badawczy, temat pracy oraz hipotezę badawczą; rozwiązać określony problem badawczy analizując i interpretując uzyskane wyniki a także formułując właściwe wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania etycznych zasad przygotowania pracy

magisterskiej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA

IV. A BUDOWNICTWO ENERGOOSZCZĘDNE

1. Mechanika płynów w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Zapoznanie ze zjawiskami i prawami rządzącymi przepływem płynów oraz stosowaniem wiedzy z zakresu mechaniki płynów.

Treści merytoryczne: Właściwości fizyczne płynów. Równanie Bernoulliego dla płynów doskonałych i cieczy rzeczywistych. Równanie ciągłości. Liniowe o lokalne straty ciśnienia wskutek tarcia. Statyka płynów. Podstawowe pojęcia kinetyki płynów. Dynamika płynów. Przepływ w przewodach zamkniętych i kanałach otwartych

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia z zakresu mechaniki płynów.

Umiejętności (potrafi): określać podstawowe właściwości płynów; stosować równanie Bernoulliego do określania prędkości przepływu cieczy oraz natężeń przepływu; wykorzystać poznane twierdzenia mechaniki płynów w elementarnych obliczeniach inżynierskich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z innymi członkami zespołu; dbałości o bezpieczeństwo podczas wykonywania badań laboratoryjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. Certyfikacja energetyczna budynków

Cel kształcenia: Przedstawienie umiejętności z zakresu sporządzania certyfikacji energetycznej budynków.

Treści merytoryczne: Metody obliczeń wartości przepływu ciepła w budynkach. Zyski ciepła. Obliczanie rocznego zapotrzebowania na energię do pokrycia potrzeb eksploatacyjnych. Przepisy prawne. Wymiana ciepła budynku ze środowiskiem zewnętrznym. Metodologia obliczania charakterystyki energetycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady techniczne dotyczące oszczędzania energii oraz jej obliczania w stosunku rocznym; wybrane działy fizyki budowli, które są podstawą sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

Umiejętności (potrafi): dokonać klasyfikacji obiektów budowlanych ze względu

na charakterystykę energetyczną budynku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. Diagnostyka cieplna budynków

Cel kształcenia: Przedstawienie treści w zakresie zasad diagnozowania stanu cieplnego budowli.

Treści merytoryczne: Komfort cieplny pomieszczeń. Termografia. Wyznaczanie emisyjności powierzchni elementów budowlanych. Szczelność powietrzna. Termoizolacje wewnętrzne. Higroskopijność materiałów budowlanych. Zagrożenie mykologiczne. Techniki pomiaru parametrów cieplnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady diagnozowania stanu cieplnego budowli.

Umiejętności (potrafi): wykonać proste eksperymenty laboratoryjne prowadzące do oceny jakości cieplnej budynków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. Podstawy elektroniki i elektrotechniki w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Zapoznanie z zagadnieniami z zakresu elektrotechniki i elektroniki w budownictwie energooszczędnym

Treści merytoryczne: Układy prądu przemiennego. Zabezpieczenia instalacji elektrycznych. Układy napędowe prądu przemiennego i stałego. Energoelektroniczne elementy napędów i regulacji mocy. Wprowadzenie do techniki mikroprocesorowej. Elementy instalacji elektrycznych. Podstawowe elementy i układy elektroniczne w zakresie układów analogowych i cyfrowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): opracowania projektowe i dokumentacje techniczne dotyczące instalacji elektrycznych obiektów budowlanych, posiada podstawy projektowania instalacji elektrycznych.

Umiejętności (potrafi): rozwiązywać problemy inżynierskie dotyczących instalacji i urządzeń elektrycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. Technika ciepła

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy na temat projektowania układów grzewczych wentylacyjnych i klimatyzacyjnych w obiektach energooszczędnych i pasywnych.

Treści merytoryczne: Projektowanie energooszczędnego systemu grzewczego w budynkach. Bilans energii i egzergii w wybranym budynku nisko energetycznym oraz pasywnym, z zastosowaniem różnych wariantów źródeł ciepła. Podstawowe zagadnienia techniki cieplnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady wykonywania bilansu energetycznego budynków, wpływ poszczególnych elementów budowlanych i instalacyjnych na zużycie energii; zasady projektowania obiektów energooszczędnych i pasywnych.

Umiejętności (potrafi): sporządzić i przeanalizować bilans energetyczny obiektu budowlanego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego działania na rzecz zrównoważonego rozwoju budownictwa; samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii budownictwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. Ogrzewnictwo, wentylacja i klimatyzacja w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Zapoznanie z podstawowymi informacjami o wykorzystaniu energii odnawialnych w celach ogrzewania i wentylacji budynku w obiektach energooszczędnych. Przedstawienie zagadnień ekonomiki proponowanych rozwiązań energooszczędnych w zakresie nakładów inwestycyjnych na instalacje i kosztów eksploatacyjnych obiektu.

Treści merytoryczne: Zasady projektowania elementów umożliwiających znaczne oszczędności energii w trakcie eksploatacji budynku. Metody obliczeniowe i projektowe elementów instalacji budownictwa energooszczędnego. Ekonomiczny aspekt proponowanych rozwiązań oszczędności energii. Przegląd problematyki ogrzewania i wentylacji w budownictwie energooszczędnym. Elementy projektowania budownictwa energooszczędnego. Problematyka budownictwa zrównoważonego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wpływ poszczególnych elementów budowlanych i instalacyjnych na zużycie energii; zaawansowane metody fizyki budowli dotyczące migracji ciepła i wilgoci w obiektach budowlanych; wpływ inwestycji budowlanych na środowisko.

Umiejętności (potrafi): sporządzić i przeanalizować bilans energetyczny obiektu budowlanego; wybrać narzędzia (analityczne bądź numeryczne) do rozwiązywania problemów inżynierskich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie, zrównoważonego rozwoju w budownictwie; podnoszenia kompetencji zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. Technologie i materiały w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy w zakresie właściwości technicznych i użytkowych materiałów termoizolacyjnych oraz technologii i materiałów wykorzystywanych w budownictwie energooszczędnym.

Treści merytoryczne: Badanie właściwości i projektowanie wybranych materiałów i wyrobów termoizolacyjnych. Problematyka oszczędności energii w technologii materiałów budowlanych . Zasady zrównoważonego rozwoju w budownictwie. Przegląd i klasyfikacja materiałów termoizolacyjnych Technologie wykonywania materiałów termoizolacyjnych. Energooszczędne technologie produkcji materiałów budowlanych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): materiały do izolacji cieplnej oraz zasady ich doboru i zastosowania.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i przeprowadzić eksperymenty laboratoryjne prowadzące do oceny jakości wybranych materiałów termoizolacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia kompetencji zawodowych z zakresu technologii wykonywania materiałów termoizolacyjnych i energooszczędnych; udziału w opracowywaniu przedsięwzięć ukierunkowanych na obniżenie zużycia energii w produkcji materiałów budowlanych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

8. Instalacje w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami projektowania wewnętrznych instalacji sanitarnych z uwzględnieniem energooszczędności w rozwiązaniach technicznych.

Treści merytoryczne: Projektowanie instalacji wewnętrznych z uwzględnieniem energooszczędności. Metodyka obliczeń zapotrzebowania na ciepło. Systemy ogrzewania. Możliwości odzysku energii cieplnej oraz oszczędności energetycznych. Zasady eksploatacji i użytkowania instalacji z zachowaniem bezpieczeństwa sanitarnego. Zagadnienia projektowe instalacji w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i obiektów przemysłowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady projektowania elementów instalacji w budynkach energooszczędnych i pasywnych.

Umiejętności (potrafi): sporządzić projekt koncepcyjny wraz z elementami infrastruktury technicznej obiektu budowlanego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): realizacji określonych zadań w ramach pracy samodzielnej i współpracy w zespole; samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

9. Energia odnawialna w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Zapoznanie z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej w budownictwie energooszczędnym.

Treści merytoryczne: Energetyka wiatrowa i wodna. Metodyka wyznaczania charakterystyki kolektora słonecznego i in. przetworników niekonwencjonalnej energii. Projektowanie instalacji odnawialnych źródeł energii. Niekonwencjonalne źródła energii w budownictwie energooszczędnym. Przetworniki energii niekonwencjonalnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): niekonwencjonalne źródła energii stosowane w budownictwie energooszczędnym; funkcjonowanie poszczególnych rodzajów źródeł energii, ich pozyskiwanie i wykorzystanie.

Umiejętności (potrafi): opisywać niekonwencjonalne źródła energii stosowane w budownictwie energooszczędnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10. Fizyka budowli w budownictwie energooszczędnym

Cel kształcenia: Przekazanie zaawansowanej wiedzy dotyczącej transportu ciepła i masy w przegrodach budowlanych. Ukształtowanie umiejętności przeprowadzania symulacji cieplnych i wilgotnościowych elementów budowlanych.

Treści merytoryczne: Przenikania ciepła przez przegrody przezroczyste. Symulacje transportu ciepła i masy w przegrodach budowlanych. Charakterystyka cieplna komponentów przezroczystych. Filtracja powietrza przez przegrody. Równania bilansowe energii. Izolacje transparentne. Złożona analiza numeryczna transportu ciepła i masy w elementach budowlanych. Powłoki niskoemisyjne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zaawansowane metody fizyki budowli dotyczące migracji ciepła i wilgoci w obiektach budowlanych.

Umiejętności (potrafi): formułować i przeprowadzać wstępne prace o charakterze badawczym prowadzące do rozwiązania problemów inżynierskich, technologicznych i organizacyjnych pojawiających się w budownictwie energooszczędnym; sporządzać opracowania przygotowujące do podjęcia pracy naukowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11. Termomodernizacja

Cel kształcenia: Przedstawienie problemu strat ciepła w budynkach wynikających z niewłaściwego wykonania bądź użytkowania obiektów. Poznanie metod obniżania energochłonności budynków, wyboru właściwej w danych przypadku metody.

Treści merytoryczne: Zasady ogólne diagnostyki cieplnej budynków. Możliwe efekty energetyczne i ekonomiczne termomodernizacji budynków mieszkalnych. Metody opłacalności ekonomicznej przedsięwzięć modernizacyjnych i termomodernizacyjnych, Techniki zmniejszenia strat ciepła w budynkach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zjawiska dotyczące migracji ciepła i wilgoci w obiektach budowlanych oraz zasady projektowania i wykonania przegród budowlanych pod względem ochrony cieplnej; powszechnie stosowane materiały budowlane w tym termoizolacje.

Umiejętności (potrafi): dokonać klasyfikacji obiektów budowlanych ze względu na istniejące warunki cieplne obiektu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12. Projektowanie budynków energooszczędnych

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy oraz wypracowanie umiejętności projektowania budynków energooszczędnych przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych.

Treści merytoryczne: Zagadnienia energochłonności gospodarki. Energochłonność budownictwa i jego wpływ na środowisko. Podstawowe akty prawne dotyczące polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Definicje budynków energooszczędnych. Przykłady realizacji światowych i krajowych. Standard energetyczny budynku. Wymagania techniczne w zakresie izolacyjności cieplnej dla budynków. Cechy budynku energooszczędnego. zgodnie z wymaganiami dokumentu „Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie”.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rozwiązania konstrukcyjne i materiałowe odpowiednie dla budownictwa energooszczędnego; wpływ rozwiązania projektowego na energooszczędność budynku i na środowisko; przepisy prawa budowlanego w projektowaniu budynków energooszczędnych.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować i zwymiarować elementy konstrukcyjne budynku energooszczędnego; wybrać właściwe narzędzia do rozwiązania problemów inżynierskich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych rozwiązań w budownictwie energooszczędnym; formułowania wniosków i prezentowania poglądów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13. Praca magisterska

Cel kształcenia: Przygotowanie pracy magisterskiej z zakresu budownictwa energooszczędnego

Treści merytoryczne: Przegląd literatury zgodnej z zakresem pracy. Korzystanie z aparatury

naukowo- badawczej oraz innych metod i narzędzi służących realizacji tematu. Opracowanie zakresu i metod badań. Dyskusja naukowa. Przygotowanie pracy magisterskiej pod względem edytorskim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zna metodologię pisania pracy magisterskiej i prezentacji wyników.

Umiejętności (potrafi): przygotować pracę magisterską, zgodnie z poznanymi zasadami metodycznymi i edytorskimi dotyczącymi pisania prac dyplomowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania oraz organizowania w sposób sprawny i skuteczny działań związanych z przygotowaniem pracy magisterskiej.

Forma prowadzenia zajęć: praca dyplomowa.

IV. B BUDOWLE I KONSTRUKCJE INŻYNIERSKIE

1. Konstrukcje lekkie

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu nowoczesnych konstrukcji inżynierskich, ze szczególnym zwróceniem uwagi na konstrukcje lekkie.

Treści merytoryczne: Rozwój konstrukcji lekkich. Klasyfikacja konstrukcji lekkich, Rozwiązania konstrukcyjne, stosowane materiały i ich właściwości, opis geometryczny konstrukcji, rozmieszczenie elementów w przestrzeni, kryteria optymalizacji konstrukcji, ogólne wytyczne do właściwego projektowania wybranych konstrukcji lekkich, z użyciem programów komputerowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): klasyfikacje i definicje nowoczesnych konstrukcji lekkich; charakterystykę nowoczesnych materiałów konstrukcyjnych i możliwości ich zastosowania w różnych elementach konstrukcji; ogólne wytyczne do analizy i optymalizacji współczesnych konstrukcji; poszczególne grupy konstrukcji lekkich, poparte zrealizowanymi na świecie budowlami.

Umiejętności (potrafi): rozróżniać różne typy konstrukcji lekkich, określać kryteria optymalizacji konstrukcji; przeprowadzać wstępną analizę wybranych konstrukcji lekkich; stosować odpowiednie rozwiązania i materiały konstrukcyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): proponowania nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych; zgłębiania wiedzy z tego zakresu; pracy samodzielnej i w zespole; wykazywania się kreatywnością.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2. Konstrukcje drewniane

Cel kształcenia: Zapoznanie z wymaganiami konstrukcyjnymi oraz podstawowymi typami konstrukcji drewnianych. Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu wymiarowania elementów z drewna ze względu na stan graniczny nośności oraz użyteczności.

Treści merytoryczne: Właściwości techniczne drewna i materiałów drewnopochodnych. Podstawy projektowania najczęściej stosowanych w praktyce konstrukcji drewnianych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady projektowania i analizy wybranych obiektów budowlanych o konstrukcji drewnianej; podstawowe normy, rozporządzenia oraz wytyczne projektowania, obiektów budowlanych o konstrukcji z drewna.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować wybrane elementy i konstrukcje wykonane z drewna litego i klejonego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ponoszenia odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

3. Betony specjalne

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu produkcji i zastosowania betonów modyfikowanych i specjalnych.

Treści merytoryczne: Wprowadzenie do technologii betonów zwykłych i nowej generacji. Projektowanie, wykonanie i badanie właściwości wybranych betonów specjalnych i modyfikowanych. Rodzaje domieszek. Betony nowej generacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zaawansowane zagadnienia dotyczące modelowania współczesnych betonów i materiałów budowlanych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu przedmiotu oraz zaplanować i przeprowadzić eksperymenty laboratoryjne dotyczące wybranych betonów specjalnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej i współpracy w zespole nad wyznaczonym zadaniem.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

4. Złożone konstrukcje betonowe 2

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu projektowania żelbetowych zbiorników, silosów i bunkrów.

Treści merytoryczne: Projektowanie zbiorników, silosów i bunkrów. Konstrukcje żelbetowe złożone z cienkich powłok obrotowych. Projektowanie otwartego zbiornika o przekroju kołowym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady obliczeń i konstruowania żelbetowych zbiorników na ciecze, normy oraz wytyczne ich projektowania.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować przykładowy zbiornik żelbetowy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

5. Hydrodynamika budowli

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności na poziomie rozszerzonym z zagadnieniami wpływu procesów hydrodynamicznych na budowle hydrotechniczne.

Treści merytoryczne: Hydrodynamika rzek i dynamiki morza, transportu osadów, rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń pasywnych. Wpływ antropopresji na przebieg procesów fluwialnych oraz równowagę systemu. Modele ochrony brzegów rzek i konstrukcje ochraniające brzeg morski. Przyczyny i skutki katastrof zapór ziemnych i betonowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): na poziomie rozszerzonym pojęcia i zasady ruchu wody w sąsiedztwie brzegowych i śródlądowych budowli hydrotechnicznych oraz pojęcia i zasady współoddziaływania wody i rumowiska z budowlami hydrotechnicznymi.

Umiejętności (potrafi): dobrać i obliczyć odpowiednie parametry hydrodynamiczne niezbędne do zaprojektowania budowli hydrotechnicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za swoje działania znając rolę budowli hydrotechnicznych, w tym wpływu przyjmowanych rozwiązań inżynierskich na środowisko; ciągłego poszerzania wiedzy i umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

6. Remonty i modernizacje

Cel kształcenia: Poznanie struktury projektowej obiektu od strony awarii lub zagrożenia awarią obiektu budowlanego. Nauka metodyki modernizacji w aspekcie unowocześniania i rozbudowywania obiektów pod potrzeby użytkownika lub dostosowania do potrzeb wynikających z parametrów technicznych i funkcyjnych obiektu.

Treści merytoryczne: Diagnostyka przegród i elementów konstrukcyjnych. Dobór materiału do naprawy, kryteria doboru, wymagania techniczne. Naprawcze roboty modernizacyjno-remontowe. Oszacowanie zagrożenia korozyjnego obiektu budowlanego. Konstrukcje tymczasowe do prowizorycznych zabezpieczeń budowli. Usuwanie wad nowych budowli. Realizacja robót w warunkach zimowych. Metodyka remontów i modernizacji obiektów o dużej wartości historycznej w świetle obowiązujących przepisów i sztuki budowlanej. Warianty termomodernizacji. Ochrona budowli przed wilgocią i wodą naporową. Roboty wyburzeniowe i przygotowanie betonu do napraw.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady wykonywania remontów w obiektach budownictwa tradycyjnego i przemysłowego.

Umiejętności (potrafi): ocenić zagrożenia przy realizacji robót budowlanych i zastosować odpowiednie zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wynikające z przepisów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację, za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

7. Projektowanie hydrotechniczne obiektów inżynierskich

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu podstawowych obiektów hydrotechnicznych, podstawowych zasad projektowania i eksploatacji obiektów hydrotechnicznych.

Treści merytoryczne: Gospodarka wodna w Polsce i na świecie. Budowle piętrzące na rzekach. Podstawy projektowania budowli hydrotechnicznych. Specjalne budowle wodne. Porty morskie. Falochrony.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne rodzaje obiektów budownictwa wodnego, zasady ich

projektowania oraz eksploatacji.

Umiejętności (potrafi): dobrać obciążenia hydrostatyczne i hydrodynamiczne działające na konstrukcję obiektu hydrotechnicznego; zaprojektować podstawowe parametry budowli hydrotechnicznej, np. jaz, wał przeciwpowodziowy, zaporę ziemną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za projektowane budowle hydrotechniczne.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

8. Złożone konstrukcje metalowe 2

Cel kształcenia: Przekazanie informacji z zakresu zasad kształtowania, projektowania, wykonawstwa i montażu złożonych stalowych konstrukcji inżynierskich.

Treści merytoryczne: Konstrukcje stalowe specjalne. Projektowanie konstrukcji komina stalowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady analizy, konstruowania i wymiarowania elementów złożonych metalowych konstrukcji budowlanych; normy oraz wytyczne projektowania obiektów; kluczowe zagadnienia z zakresu studiowanego kierunku studiów; aktualnie stosowane rozwiązania konstrukcyjne i materiałowe.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich; korzystać z zaawansowanych narzędzi specjalistycznych w celu wyszukania użytecznych informacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): realizować określone zadania pracując samodzielnie, współpracując w zespole i przyjmując w nim różne role.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

9. Zaawansowana geotechnika

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu zaawansowanych badań geotechnicznych oraz nowoczesnych metod interpretacji uzyskiwanych wyników.

Treści merytoryczne: Wysadzinowość i ekspansywność gruntu. Nowoczesna aparatura badawcza w laboratoriach geotechnicznych. Techniki modernizacji aparatury badawczej w laboratoriach geotechnicznych. Zasady szacowania stateczności skarp i nasypów na gruntach

słabych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zagadnień z zakresu geotechniki.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu zaawansowanej geotechniki do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych; korzystać z zaawansowanych metod analitycznych, symulacyjnych oraz eksperymentalnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doskonalenia i uzupełniania swoich dotychczasowych kompetencji oraz współdziałania i pracy w grupie.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

10. Konstrukcje murowe

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu zagadnień dotyczących konstrukcji murowych i obowiązujących norm murowych w celu uzyskania umiejętności projektowania wybranych konstrukcji murowych.

Treści merytoryczne: Podstawy projektowania konstrukcji murowych. Materiały do wykonywania murów. Charakterystyczne i obliczeniowe wytrzymałości muru. Ściany szczelinowe. Konstrukcje murowe zbrojone. Uszkodzenia konstrukcji murowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady ustalania obciążeń, zasady projektowania wybranych konstrukcji murowych, podstawowe normy, rozporządzenia oraz wytyczne projektowania, obiektów budowlanych o konstrukcji murowej.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować wybrane elementy i konstrukcje murowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich prawidłową interpretację.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

11. Praca magisterska

Cel kształcenia: Przygotowanie pracy magisterskiej z zakresu budowli i konstrukcji inżynierskich. *Treści merytoryczne:* Przegląd literatury zgodnej z zakresem pracy. Korzystanie z aparatury naukowo- badawczej oraz innych metod i narzędzi służących realizacji tematu. Opracowanie zakresu i metod badań. Dyskusja naukowa. Przygotowanie pracy magisterskiej

pod względem edytorskim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zna metodologię pisania pracy magisterskiej i prezentacji wyników.

Umiejętności (potrafi): przygotować pracę magisterską, zgodnie z poznanymi zasadami metodycznymi i edytorskimi dotyczącymi pisania prac dyplomowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania oraz organizowania w sposób sprawny i skuteczny działań związanych z przygotowaniem pracy magisterskiej.

Forma prowadzenia zajęć: praca dyplomowa.

IV. C INŻYNIERIA DROGOWA

1. Technologia materiałów drogowych

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy w zakresie bitumicznych i cementowych materiałów drogowych, ich właściwości, metod badania oraz oceny jakości. Zapoznanie studentów z technologią produkcji materiałów drogowych.

Treści merytoryczne: Materiały drogowe tradycyjne, odpadowe i miejscowe. Kompozyty bitumiczne. Wypełniacze i mikrowypełniacze w mieszance mineralno-bitumicznej. Badania bitumicznych materiałów drogowych. Materiały w betonowych nawierzchniach drogowych. Badania podstawowych właściwości asfaltów, kruszyw drogowych, cementów i betonów drogowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): tematykę tradycyjnych i nowych materiałów drogowych stosowanych w praktyce, metody i zasady projektowania składu materiałów wykorzystywanych w drogownictwie (podbudowy, nawierzchnie i inne elementy konstrukcji dróg).

Umiejętności (potrafi): planować i realizować eksperymenty i badania pozwalające ocenić jakość materiałów drogowych oraz rozwiązać problemy technologiczne lub materiałowe oraz podstawowe badania materiałów drogowych - kruszyw, materiałów bitumicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia swoich kompetencji zawodowych na temat technologii materiałów drogowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. Ekonomia i organizacja w drogownictwie

Cel kształcenia: Przekazanie informacji o możliwościach realizacji, finansowania oraz potrzebach w zakresie realizacji inwestycji drogowych Ocena ekonomicznej efektywności

inwestycji drogowych. Specyfika robót drogowych

Treści merytoryczne: Infrastruktura transportu w Polsce. Metody analizy kosztów i korzyści w ocenie inwestycji drogowych Ocena efektywności ekonomicznej inwestycji drogowych. Specyfika robót drogowych z uwzględnieniem różnych technologii realizacji robót oraz zasad ich organizacji i harmonogramowania z uwzględnieniem cyklu życia obiektu drogowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): etapy realizacji robót związanych z wykonaniem różnych konstrukcji nawierzchni drogowych, zasady planowania robót, metody analizy kosztów realizacji różnych alternatywnych rozwiązań; zagrożenia występujące na różnych etapach robót.

Umiejętności (potrafi): planować i analizować przebieg robót drogowych związanych z budową dróg oraz roboty naprawcze wraz oceną ryzyka i zagrożeń; zorganizować prace eliminując zagrożenia; planować i organizować ruch w trakcie prowadzonych robót.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania aktywnej postawy, dbania o całość zespołów pracujących przy realizacji robót; odpowiedzialności za prace zespołów podlegających oraz postrzegania relacji między ludźmi i zespołami pracującymi nad wspólnymi celami.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. Projektowanie dróg i ulic

Cel kształcenia: Przekazanie zagadnień inżynierii drogowej dotyczących projektowania dróg i ulic.

Treści merytoryczne: Charakterystyka infrastruktury drogowej i kolejowej w Polsce. Ruch drogowy i jego pomiary. Prognozowanie ruchu drogowego. Zasady projektowania dróg oraz drogowe obiekty inżynierskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady i wymogi związane z projektowaniem dróg kołowych i ulic.

Umiejętności (potrafi): wykonać projekt odcinka drogi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uzupełniania swojej wiedzy i umiejętności w związku ze zmieniającymi się przepisami normującymi projektowanie drogowe.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. Projektowanie konstrukcji inżynierskich obiektów drogowych

Cel kształcenia: Zaznajomienie z rodzajami drogowych obiektów inżynierskich ich konstrukcją oraz zasadami i sposobem wymiarowania.

Treści merytoryczne: Wiadomości związane z budową i projektowaniem infrastruktury drogowej Projektowanie koncepcyjne drogowego obiektu inżynierskiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu inżynierskich obiektów drogowych, klasyfikację inżynierskich obiektów drogowych.

Umiejętności (potrafi): korzystać z zaawansowanych narzędzi inżynierskich przy wykonywaniu projektów obiektów drogowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnej pracy i współpracy w zespole przyjmując w nim różne role; podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. Geotechnika drogowa

Cel kształcenia: Zapoznanie z zasadami projektowania obiektów komunikacyjnych wg zaleceń EC-7.

Treści merytoryczne: Proces rozpoznawania i oceny warunków gruntowo-wodnych w nawiązaniu do projektowania obiektów komunikacyjnych. Badania cech mechanicznych gruntów. Nowoczesna aparatura badawcza w laboratoriach geotechnicznych. Idea prowadzenia badań i interpretacji wyników. Nowoczesna aparatura do badań laboratoryjnych i terenowych gruntów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zagadnień z zakresu geotechniki.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania i pracy w grupie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. Geoinżynieria drogowa

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy na temat zabiegów geoinżynierskich oraz budowl

ziemnych występujących w budownictwie drogowym. Zapoznanie z podstawowymi zasadami projektowania i wykonawstwa realizacji geoinżynierskich związanych z zagadnieniami stateczności drogowych budowli ziemnych oraz posadowienia inżynierskich obiektów w obrębie pasa drogowego.

Treści merytoryczne: Przygotowanie podłoża drogi. Geoinżynieria w odwodnieniu dróg. Stateczność skarp, umacnianie skarp zboczy i nasypów. Posadowienie obiektów mostowych, fundamenty palowe - technologie i badania. Zastosowanie geosyntetyków w budownictwie drogowym,. Nasypy z gruntu zbrojonego. Konstrukcje oporowe w budownictwie drogowym. Drogowe budowle podziemne. Podstawy projektowania podziemnych obiektów komunikacyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia geoinżynierskiego projektowania i wykonawstwa obiektów drogowych.

Umiejętności (potrafi): wykonać obliczenia projektowe dotyczące rozwiązania problemu geoinżynierskiego w budownictwie drogowym w zależności od rodzaju obiektu i warunków gruntowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy i współpracy w zespole, aktywnego działania w zakresie zrównoważonego rozwoju w budownictwie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. Konstrukcja nawierzchni drogowych

Cel kształcenia: Opanowanie zagadnień dotyczących rodzajów nawierzchni drogowych, obciążeń działających na nawierzchnię drogi i sposobu projektowania nawierzchni drogowych w oparciu o najnowsze teorie.

Treści merytoryczne: Klasyfikacja nawierzchni drogowych. Obciążenia nawierzchni technologiczne i eksploatacyjne. Modele nawierzchni drogowych. Katalogi konstrukcji nawierzchni drogowych. Oddziaływania klimatyczne na nawierzchnię. Podbudowy drogowe z różnych materiałów – wymagania i technologie. Podłoża nawierzchni drogowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady projektowania i wykonywania wszystkich elementów drogi, tj. podłoża gruntowego, nasypów drogowych, podbudowy i nawierzchni; rodzaje obciążeń działających na nawierzchnię; teorie opisujące pracę nawierzchni sztywnych, półsztywnych

i podatnych.

Umiejętności (potrafi): sporządzić projekt i przeanalizować obciążenia ruchem, klimatem i warunkami gruntowo-wodnymi działającymi na nawierzchnię jezdni.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej, współpracy w zespole i kierowania zespołem; przyjmowania odpowiedzialności za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

8. Technologia robót drogowych

Cel kształcenia: Nakreślenie potrzeb technologiczno-materiałowych budownictwa drogowego oraz przedstawienie zasad doboru zespołu maszyn do robót ziemnych i nawierzchniowych.

Treści merytoryczne: Rola i znaczenie technologii i organizacji robót drogowych. Klasyfikacja narzędzi, sprzętu i maszyn drogowych. Roboty przygotowawcze w drogownictwie. Zespoły maszyn do robót ziemnych i nawierzchniowych. Zagęszczanie gruntu, kruszyw i mas mineralno-asfaltowych, maszyny do ulepszenia gruntów. Technologia ulepszenia gruntów, technologia głębokiej stabilizacji. Wytwarzanie i wbudowywanie mas mineralno-bitumicznych i z betonu cementowego. Recykling nawierzchni bitumicznych i z betonu cementowego. Geosyntetyki w budownictwie drogowym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady realizacji robót drogowych w kolejności technologicznej; zasady doboru maszyn i sprzętu do prac drogowych.

Umiejętności (potrafi): ocenić jakość materiałów i robót; zaplanować przebieg prac oraz zestawy sprzętu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

9. Technologia nawierzchni drogowych

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy w zakresie nawierzchni drogowych, rodzajów, metod ich badania i oceny jakości.

Treści merytoryczne: Klasyfikacja nawierzchni. Mieszanki mineralno-asfaltowe. Zasady doboru składników mieszanki mineralnej.. Technologia wykonywania nawierzchni

asfaltowych i betonowych. Nowe rozwiązania materiałowo-technologiczne. Nawierzchnie z betonu cementowego. Recykling.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rodzaje mieszanek mineralno-asfaltowych, ich klasyfikację, właściwości, zastosowania i projektowanie; zasady konstruowania nawierzchni drogowych; efekty wzajemnego oddziaływania elementów nawierzchni i środowiska; charakterystykę nawierzchni cementowych, ich właściwości i technologie wykonania.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i zrealizować eksperymenty i badania pozwalające rozwiązać problemy technologiczne lub materiałowe; dobrać rodzaj nawierzchni do przewidywanych obciążeń z uwzględnieniem warunków środowiskowych; ocenić szczegółowe specyfikacje techniczne w zakresie wykonawstwa nawierzchni drogowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): oceny aspektów i skutków działalności inżynierskiej i jej wpływu na środowisko; pracy w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10. Projektowanie węzłów drogowych

Cel kształcenia: Opanowanie podstawowych zagadnień dotyczących projektowania i budowy węzłów drogowych.

Treści merytoryczne: Przepisy i czynniki wpływające na zastosowanie węzłów drogowych. Przepustowość elementów węzła drogowego. Zasady obliczeń przepustowości i wymiarowania części składowych węzła drogowego. Wyposażenie wiaduktów. Zasady projektowania węzłów drogowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przepisy i czynniki wpływające na zastosowanie węzłów drogowych ich przepustowość; zasady obliczania przepustowości i wymiarowania części składowych węzła drogowego; zasady geometrycznego projektowania węzłów drogowych.

Umiejętności (potrafi): korzystać z zaawansowanych narzędzi specjalistycznych w celu wyszukania użytecznych informacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta; projektować węzły drogowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej, współpracy w zespole i kierowania zespołem;

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11. Inżynieria ruchu drogowego

Cel kształcenia: Opanowanie zagadnień dotyczących inżynierii ruchu drogowego, organizacji ruchu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Treści merytoryczne: Przedstawianie s zagadnień dotyczące inżynierii ruchu drogowego Projektowanie skrzyżowania wraz z obliczeniem jego przepustowości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): nowoczesne metody projektowania dróg, skrzyżowań oraz węzłów drogowych, zasady prognozowania ruchu oraz przepustowości dróg, ulic, skrzyżowań; zasady projektowania i użytkowania obiektów infrastruktury transportu drogowego.

Umiejętności (potrafi): wykonać analizę istniejących warunków ruchu drogowego i zaprojektować rozwiązania komunikacyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej, współpracy w zespole i kierowania zespołem.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12. Eksploatacja i utrzymanie dróg

Cel kształcenia: Opanowanie zagadnień dotyczących sposobu administrowania oraz zasad utrzymania całorocznego i zimowego dróg.

Treści merytoryczne: Aktualne podstawy prawne dotyczące utrzymania dróg. Systemy administrowania i zarządzania pracami utrzymaniowymi. Bieżące utrzymanie i naprawy sieci drogowej. Diagnostyka stanu technicznego dróg. Systemy utrzymania dróg. Planowanie i harmonogramowanie robót utrzymaniowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby administrowania, modernizacji i remontów oraz zasady utrzymania całorocznego i zimowego dróg; systemy zarządzania drogami; metody diagnostyki stanu dróg i oceny ich zużycia; technologie modernizacji i wzmocnień zniszczonych nawierzchni podatnych i sztywnych.

Umiejętności (potrafi): administrować i decydować o pracach związanych z utrzymaniem całorocznym i zimowym dróg; zarządzać drogami i zasobami technicznymi; dobrać metody diagnostyki stanu dróg i oceny ich zużycia oraz technologie modernizacji i wzmocnień zniszczonych nawierzchni podatnych i sztywnych; zaplanować i wykonać harmonogram robót utrzymaniowych w zadanym horyzoncie czasowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej, współpracy w zespole i kierowania zespołem.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13. Praca magisterska

Cel kształcenia: Przygotowanie pracy magisterskiej z zakresu inżynierii drogowej.

Treści merytoryczne: Przegląd literatury zgodnej z zakresem pracy. Korzystanie z aparatury naukowo- badawczej oraz innych metod i narzędzi służących realizacji tematu. Opracowanie zakresu i metod badań. Dyskusja naukowa. Przygotowanie pracy magisterskiej pod względem edytorskim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zna metodologię pisania pracy magisterskiej i prezentacji wyników.

Umiejętności (potrafi): przygotować pracę magisterską, zgodnie z poznanymi zasadami metodycznymi i edytorskimi dotyczącymi pisania prac dyplomowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania oraz organizowania w sposób sprawny i skuteczny działań związanych z przygotowaniem pracy magisterskiej.

Forma prowadzenia zajęć: praca dyplomowa.

V. INNE

1. Szkolenie w zakresie BHP

Cel kształcenia: Przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: Regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązujące ustawy, rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach. Identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe). Analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków. Ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru). Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki

i w sytuacjach zagrożeń; okoliczności i przyczyn wypadków studentów; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; stosować zasady bezpieczeństwa związane z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi; udzielić pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): bezpiecznego postępowania z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; przestrzegania zasad BHP przez siebie i swoich kolegów; przyjmowania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy w swoim otoczeniu; angażowania się w podejmowanie czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Etykieta

Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy i umiejętności dotyczących zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym.

Treści merytoryczne: Podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych). Etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji). Etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne zasady savoir-vivre'u w życiu codziennym i uniwersyteckim.

Umiejętności (potrafi): zachowywać się stosownie w życiu publicznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostosowania odpowiedniej etykiety do poszczególnych sytuacji życia codziennego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: Zapoznanie z regulacjami w zakresie prawa własności intelektualnej - zasadami, pojęciami, wybranymi procedurami.

Treści merytoryczne: Podstawy prawne ochrony własności intelektualnej. Pojęcie własności intelektualnej. Podmioty prawa własności intelektualnej. treść prawa własności intelektualnej - prawa autorskie i pokrewne. Ograniczenia praw autorskich. Dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów. Naruszenie praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): dokonać identyfikacji oraz implementacji dozwolonych pól eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Ergonomia

Cel kształcenia: Przybliżenie podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym, uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: Ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje. Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna. Główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): dokonać oceny (w zakresie podstawowym) warunków w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI. PRAKTYKA

1. Praktyka zawodowa

Cel kształcenia: Rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania, kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań, poznanie praktycznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, rozpoznanie własnych szans na rynku pracy.

Treści merytoryczne: Zapoznanie się z organizacją firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka. Zapoznanie się ze specyfiką działalności branżowej firmy (instytucji), jej sytuacją finansową oraz otoczeniem gospodarczym. Poznanie działalności operacyjnej firmy. Doskonalenie umiejętności inżynierskich. Wykonawstwo dokumentacji budowlanej, organizowanie i nadzór robót budowlanych. Poznanie procesów w organizacji, organizacji pracy wykonawczej i kierowniczej występującej w firmie (instytucji).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): organizację i cel działalności firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka; zagadnienia prawa budowlanego, przepisy BHP, procedury przetargowe, dokumentacje budowlane, technologie i organizacje robót budowlanych; konieczność zapewnienia jakości inwestycji budowlanych, zna normy i normatywy pracy w budownictwie.

Umiejętności (potrafi): stosować w praktyce przepisy prawa budowlanego, przepisy BHP, procedury przetargowe; posługiwać się dokumentacją techniczną, a także organizować i nadzorować roboty budowlane; wykorzystać zespół umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań; świadomego rozwoju zawodowego; współpracy ze społecznością lokalną.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.